

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Ζ' Αριθ. 204-617

Ιδιοκτήτης - Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δευτέρα 23 Νοεμβρίου 1929

ΤΟ ΧΩΡΙΝΟΝ ΜΕΤΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Χοροστατούμενος του Θεοφιλίστατου Επισκόπου Αωδώνης κ. Δημητρίου, έτελέσθη χθές πάνδημον άρχιερατικόν Μνημόσυνον, εν τῷ Ιερῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, ὑπὲρ τοῦ ἁγίου μῆμερος τελευταίου Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσόστομου, τοῦ μεγάλου τούτου ἑθνομάρτυρος καὶ ἱερομάρτυρος τῶν ἡμερῶν μας, ὅστις, ἐν ᾧ ἤδυνάτο νὰ σωθῇ ὡς ἑσώλησεν καὶ ἡ δικαιοσύνη διὰ τῆς φυγῆς ἀπὸ τῆς μάχης τῶν τυρρικών ὁρδῶν ἐν ἧ καὶ ἡμεῖς περιέπου ἐκτομύριον Ἑλλήνων ἐκ τῆς Μικρῆς Ἀσίας, κατὰφεύγων εἰς τὰ ἐν τῷ Αἰμαί τῆς Σμύρνης τόσα ἑλληνικά πλοῖα, ἃ κολουθῶν ὁμῶς οὐτως ἐξέρχεται πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Γένους Ἰερουζαλήμ, ἐθεώρησεν ἀνάξιον ἐκείνου καὶ τοῦ ἡρώϊκου παρελθόντος του, νὰ ἐγκυβλάτῃ τὸν Φρόνον του, θειλῶς, καὶ ἐπερίτρομος, ἀμαυρῶν οὕτω τὴν μέχρη τὸ τε μέγα ἑθνικὴν τοῦ ὁρᾶν, καὶ γενόμενος ὑπὸ τῆς τοῦ Φρόνου καὶ τῆς Δειψοψυχίας, ἠθέλησεν ὁ μέγας αὐτοῦ Ἰεράρχης, μισοῦμενος τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα, μὲς Κωνσταντίνον τὸν Πικρολόγον, νὰ μὴ φύγῃ, ἐν ᾧ εἶχεν ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀνάνδρου φυγῆς, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἀκλονήτως εἰς τὴν θέσιν του, καὶ μὴ θυνάμενος οὐδὲν νὰ πρᾶξῃ ὑπὲρ ἐνός πανικυβλήτου Αἰαίου καὶ ἐκείνων τῶν μακρομένων τυρρικών ὁρδῶν, αἵτινες, μελυσθεῖσαι ἐκ τῆς ἐυκόλου νίκης των, κατήρχοντο πρὸς τὴν Σμύρνην, φέρουσαι τὸ πῦρ καὶ τὸν αἶδηρον, ἐναντίον τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, τρεχόντων ὡς ἀλλόφρονες πρὸς τὴν σωτηρίαν Φάλαγγιν, ἐδὲ χυγὸν τὸν ἐνδοξὸν δι' ἐαυτὸν καὶ τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος θάνατον, σφραγίσαντες καὶ ἃ πανθρόπως ὑπὸ τῶν κατὰ κλυσάντων τῆς μεχρὲς τότε ἑλληνικωτάτης πρωτεύουσας τῆς Ἰωνίας ὁρηρικῆς Σμύρνης καὶ διὰ τῆς μεγάλης ἀνταρσίας τοῦ θανάτου του, ἐφώτισε τὴν ἀπεισίαν καὶ τρομεράν νύκτα τῆς 29ης Δεκεμβρίου τοῦ 1922, τὸ μέγα ὁράμα τῆς κατὰ τὸν ἑθνικόν

σμοῦ τῆς Μικρῆς Ἀσίας, ἀπὸ τῆς Σμύρνης μεχρὲς τῆς Ἀγκύρας καὶ τοῦ Ἰερουζαλήμ καὶ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μεχρὲς τῆς Μικρῆς Φαλαγγίδος. Τοιοῦτος μέγας Ἀρχιερεὺς, ὅστις πρᾶγματικῶς ἔθεσε τὴν ψυχὴν τοῦ ὑπὲρ τοῦ ἑθνομάρτυρος, ἐπρεπε νὰ ἐπισύρῃ τὴν εὐγνωμοσύνην ὅλου κλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐθνους, εἰς τὸ ὅποιον ἐδίδεξεν οὕτως, διὰ τοῦ μαρτυρίου του, ὅτι δὲν ἀπελπίων ὅτι μεγάλοι ἑλληνες ἱερομάρτυρες καὶ ἑθνομάρτυρες καὶ δὲν ἐστέρησεν ἡ ἑλληνικὴ πηγὴ τῶν μεγάλων Ἰερουζαλήμ, οἵτινες ὑπῆρξαν ὡς περιλαμπρότεροι φρονόι τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐθνους διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Αἰὶ καὶ τὸ ἀντιξίως εὐγνωμονοῦν ἑθνὸς ἐτέλεσε χθές ἀπὸ τοῦ ἐκείνου εἰς ἄκρον τῆς ἑλλάδος πάνδημον μνημόσυνον ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς ἀνψόντος διὰ τοῦ μαρτυρίου του τοῦ ἐθνικοῦ μας φρόνου.

Ἐν τῷ μητροπολιτικῷ Ναῷ μας τελεσθεῖσα χθὲς ἱερὰ τελετὴ ὑπὲρ τοῦ τελευταίου Μητροπολίτου Σμύρνης ἱερομάρτυρος καὶ ἑθνομάρτυρος ἐν αὐτῷ Χρυσόστομῳ ὑπῆρξεν ἡ ἀξίως μνήμη του καὶ τοῦ μαρτυρίου του. Συμμετέσχον ἡ Γενικὴ Διοίκησις Ἡπειρώ, ὁ κληρικὸς ἡ Φρονὸς τῆς πόλεως μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σμύρνης κ. Χριστιανῶν καὶ ὁλοκληροῦ τοῦ Σώματος τῶν ἁγιοματικῶν, ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σμύρνης κ. Σωμῆ, ὁ δὲ δικαστικὸς Σώμα, ὁ ἅλ τὰ Σχολεῖα μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν των, τῶν διδασκάλων των καὶ τῶν διδασκαλισσῶν των, Διευθυντῶν Γυμνασίων, Καθηγητῶν κλ. Ὅλα τὰ ἑθνικὰ Ὀρφανοτροφεῖα ἁρρέων καὶ θηλέων, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Γεωργίου Σταύρου μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ του κ. Παναγιώτου, μετὰ τῆς μουσικῆς του καὶ τῆς σημαίας του, ὅλον τὸ ἱατρικὸν Σώμα τῆς πόλεως ὅλοι οἱ Σύλλογοι, ὅλα τὰ Σώματα καὶ ὅλα καὶ κοινωνικὰ ἑθελοντάρια, καὶ ἅπαντες πληθεὺς Ἀρχιερέων των ἑξῶν.

Οἱ κῶδωνες ὅλων τῶν

τῆς πόλεως, ἐσήμεινον πενθίμως, μετὰ τὴν νεομαρμενὴν ἱερὰ τελετὴν τοῦ Μνημοσύνου, καθ' ἣν ὁ μνημονεύμενος μέγας Ἰεράρχης παρίστατο φανταστικῶς εἰς ὅλων τὰ ὅργανα καὶ ἐκυριάρχει ὅλων τῶν καρδιῶν, ὁ Ἐπίσκοπος Αωδώνης κ. Δημήτριος ἐπαξίως ἀναπληρῶν τὸν εἰς Ἀθήνας μεταβάντα Μητροπολίτην Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδων, ὁμῶς δὲ δὲ περὶ τοῦ ἔργου τοῦ τελευταίου Μητροπολίτου Σμύρνης ἐγχαράσσας αὐτὸν μετὰ μεγάλης ψυχικῆς δυνάμεως, μετ' ὧν ὁ ἡμέτερος Διευθυντῆς κ. Χ. Χρηστοδασίλης, πρὸς ὃν εἶχε ἀνατεθῇ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπήγγειλεν ἀπὸ τοῦ ἁγίου ὁράματος μακρὸν ἱστορικὸν ἐπικολορικὸν ποίημα, δι' ὃ ἐξύμνησεν ὅλην τὴν ἱερὰν Χορείαν τοῦ ἑλληνικοῦ Κλήρου ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου μεχρὲς τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκεῖθεν μεχρὲς τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1921 καὶ μεχρὲς τῶν ἡμερῶν μας, καὶ τοῦ τελευταίου Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσόστομου, τοῦ αὐτοθυσιασθέντος ὑπὲρ τῆς τιμῆς τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ Κλήρου.

Καὶ οὕτω ἔληξεν ἡ ἱερὰ αὐτὴ τελετὴ ἡ ἀπορροῦσα ἐκ τῆς καρδίας τοῦ εὐγνωμονούντος ἑλληνικοῦ Ἐθνους.

Ἡ Ἐλευθερία

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Στὴν σιὰ τοῦ πατρὸς μου Δημητρίου Παπατέρου, ἱεροῦ Βαδῆ μεσάνυχτα, Βροχὴ ἀνεμοσύμῃ καὶ καλῶ, βροντῆς καὶ ἀστρουλεῖας, τοῦ αἵματος τὸν οὐρανὸν καὶ φώτιαν τότε πότε δάκρυοτὸ μικρὸν δωμάτιον, ποὺ κοιτῶν καὶ ἀγωνίζετο στὸ κρεβάτι του ὁ πτερός, δὲν ἀφῆκεν ἀκουσθῆ τὸ ὁρμητικὸν τὰς τοῦ ὁρμηλοῦ, ποὺ μετροῦσε τὰ λίγα λεπτά, ποὺ τὸ μετὰ ἀκομῇ στήθω του. Δὲς, καὶ εἶχε ὁρμητικὴν αὐτὴ τὴν Φύση γὰρ τὸν ἄδικο χυμὸν του. Τ' ἄλλο του ὁ ἀγῶνας, στὸν σύντροφον εἰς δεκαπέντε χρόνια χλιμυροῦσε πένθημα καὶ χυμῶδες τὸ πῶδόν του στὸ πλακοστρεφὲς τοῦ κατωῦ, σὰν νὰ προαισθάνοντο καὶ αὐτὸ ὅτι δὲν θὰ ξαντιβῆβαινε καβαλά περὶ ὁ καβαλλοῦσε ποὺ περνοῦσαν μαζὺ λόγγους καὶ βροντὰ γὰρ νὰ μεταδῶσιν πρῶτα τὴν παρηγορίαν καὶ ὕστερα τὰ φῶτα τῆς Ἐλπίδος του στὴν ἀρρωστὴ φτωχογονία, ποὺ τὸν κίλλοσε. Γιὰ αὐτὸ καὶ αὐτὸς λίγες στιγμὲς πρὶν πεθάνῃ, τὴν θυμῆκε καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ εὐχοῦ ἔχε γὰρ Φωτολόγον αἰ μὲν!

Θρηνητικὴ τῶρα ὅλη, ὅσοι τὸν γνωρίζουν καὶ σεβόμενοι αὐτοῦ εἰς τὴν φτωχὴν τὴν αἰδῶ καὶ ἐλπίσαν θανάτου του.

ὁ τίς τιν Χρῆτος

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ,"

Ἀνταποκρίσεις ἐξ Ἡγουμενίτης
Ἐν Ἡγουμενίτῃ τῇ 12 9)βρίου 1929
Πρὸς τὴν ἀγαπῆτην Ἐλευθερίαν

Εἰς τὸν ἑθνικὸν Κήρυκα τῆς πόλεως σας εἶδον φῶς ἀνταποκρίσεις ἐξ Ἡγουμενίτης μετὰ τὸ ψευδώνυμον «Παλαμῶνας», ποῖος κρύπτεται ὑπὸ τὸ ψεῦδον τοῦτο εἶναι γνωστὸς ἐνταῦθα τοῖς πᾶσι, καὶ ἐν γένει ἡ σταδιοδρομία του καὶ περιτετεῖ νὰ ἐνδιατρίψωμεν, δὲν θὰ ἤξευρε καὶ νὰ ἀπαντήσω, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κύριος αὐτός, ἀφιέρμενος ἀνεγχείρητο, καὶ συνεχίζων τὰς ἀνταποκρίσεις τιν, ἤρχισε νὰ θίγῃ ζητήματα κοινῆς ὠφελείας, διὰ τὰ ὅποια εἶναι ἀναγκαῖος ὡς διαστρεβλῶν καὶ παραμορφῶν τὸν λιμενοβραχίονα καὶ τὴν λογικὴν, ἐθεώρησα καθήκον μου, ὡς ἐκ τῆς ιδιότητός μου ὡς Προέδρου τοῦ Ἐμπορίου Συλλόγου Ἡγουμενίτης, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐνδιαφέροντος, καθ' ὃ ἔμπορος καὶ Πρωτοπότης, Ἀκτοπλοῖας, θέσω τὰ ζητήματα εἰς τὴν θέσιν των καὶ νὰ τὸνίσω καὶ δημοσίᾳ ὅτι ἡ ἀποφασισθεῖσα ἐκ τῆς τοῦ λιμενοβραχίονος δι' ἐφῆτος, δὲν ἦτο ἔργον ἀνάγκης ἐπιγούσης ἀνάγκης, καὶ ἀπαραίτητα διὰ τὸν λιμένα μας ἔργα ἦσαν πρῶτον ἡ ἐπιχωματώσις τῶν πρὸ τοῦ λιμενοβραχίονος μερῶν, ὅπου κατακλύζεται ἀπὸ τὰ θαλάσσια ὕδατα καὶ εἰμένα ἀναγκαῖα διὰ νὰ ἐπιβασθῶμεν τῶν λέμβων νὰ παραμένωμεν κολληθῶντες ἢ νὰ φῶμεν εἰδικὰ ἀδιάβροχα μεχρὲς γόνυτος τοῦ δήματι καὶ ἵνα μὴ βρέχωνται τὰ ἐμὰ μετὰ μας κατὰ τὴν μεταφορὰν τὴν φορτωμάτων καὶ τὴν ἐκφορτωμάτων των. Καὶ 2ον τὸ ὑπόπτερον, ἵνα μὴ κατατρέφονται τὰ ἐμπορεύματα, καὶ τὰ ἐμὰ μετὰ μας ἐκτεθειμένα εἰς τὰς κακὰς μεταβολὰς, βροχόμενα ἐλλείπει ἀπὸ τῶν ἀποτὸν κόντου Τελωνίου μας. Τὰ ἔργα αὐτὰ δὲν εἴδαμεν ἐκτελεσθῆναι, δι' ἐγγράφον μας παρακαλοῦντες ὁπως προτιμηθῶν νὰ ληρῶν ὑπ' ὀφιν ὡς λογικὴ ἀπάντησις τοῦ Ἐμπορικοῦ Κόσμου Ἡγουμενίτης, τοῦ καὶ πληρόντος τοῦς λιμενικοῦς φόρους, ἀλλὰ δὲν ἐσχηκισθῆναι, παρὰ τὴν ἐνθερμον ὑποστήριξιν των τῶν ἐνίων μελῶν τῆς Ἡγουμενίτης. Ἐπιτροπὴς καὶ ἐξ εὐγενείας δὲν ἐτύχημεν ὡς ἀπαντήσας ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ ἔργα ἦσαν καὶ εἶναι ἀναγκαῖα, καὶ ὡς Πρωτοπότης, καὶ ἡ τοιοῦται εἰς τὸν λιμενοβραχίονα φανὸς τῆς ἐπικολῆς διὰ νὰ δόγηθῃναι τὰ πλοῖα ἐν καιρῷ νυκτός, καθ' ὅτι ἀνδυνεύμεν νὰ διακοφῶν τὰς προσεγγίσεις των τὴν νύκτα, πρὸς τὰ κατωτέρων τῶν ἐπιβατῶν, οἵτινες ἀκούσιως θὰ μεταβαίνουν εἰς Κέρκυραν καὶ θὰ ἐπιστρέφουν τὴν ἐπομένην ἐνταῦθα. Αὐτὰ ἐν ὁμοίᾳ, καὶ ἐπομένως τὰ χρυσὰ γράμματα ποὺ προτείνει ὁ κ. Παλαμῶνας, δὲν ἀξιολογῶν σήμερον, ἀλλὰ θὰ ἐγγραφῶν πρᾶγματι δι' ἐξέκον, ὅστις ὅπως ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λιμένος, καὶ καὶ σεβεται τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Κόσμου Ἡγουμενίτης, τοῦ τροφοδοτοῦν τοῦ τοῦ λιμενικοῦ Ταμιῶν.

Μετ' ὑπολήψεως
Δημοσθένης Πράσσης

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 20 9)βρίου 1929
Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά

Σὰς παρακαλῶ θερμῶς εὐαρεστηθῆτε νὰ δημοσιεύσῃτε εἰς τὴν ἐγκριτον ἐφημερίδα σας τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν ἀποσταλείσαν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἑλληνική» πρὸς διαφύσιν τῶν ἀναγκαφειῶν ἀναγκῶν βειῶν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας

*Εσωτερικοῦ	Δρ.	75
*Εξωτερικοῦ	Φρ.	75
*Αμερικῆς	Δολ.	5

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπέρριψε τὴν πρόσβιν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ναυπηγικοῦ ἔργου γήπεδον τοῦ Ναυμῆς γιὰ ἀνέγερσιν τοῦ ἀποσκευασθέντος ἀντικητηρίου, θεωρήσαν τοὺς σχεδιαζομένους τῆς πόλεως τοὺς ὁποῖους προβάλλουν τὰ δημόσια ἔργα τοῦ Ὑπουργίου, τῆς Συγκοινωνίας ὥς μὴ ἱσχυροῦς, καὶ ὅσον ὑπάρχουν τι — τέσσαρα σχεδία τῆς πόλεως ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀπὸ τουρκικατίας, καὶ ἐπὶ ὁλόκληρην δεκαπενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἰωαννίνων διὰ τὰ ὁποῖα σχέδια ἐδαπηνήθη ὁλόκληρη.

Ἀὐτοκινήτων, ραδιοφώ-
 νων εὐθυνότερων καὶ ἀνώτε-
 ραι τῶν εὐρωπαϊκῶν—Διαρ-
 κής πύραυλα τοῦ ἡλίου
 ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ

Προκειμένον, κατόπιν τοῦ Νόμου
4436 νὰ προσληφθῶσιν ὑπὸ τῆς Με
ραρχίας ἑξ' ἰδιωτικῶν γραφεὶς καὶ δακ
τυλογράφοι, 1 σχεδιαστής, 3 κλητῆ
ρες καὶ μία καθυψίστρια, ὑπὸ τῆς
Στρατολογικῆς Διευθύνσεως Ἰωαννί
νων 1 γραφεὺς 1 κλητὴρ καὶ 1 κα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΩΝ

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΨΙΔΙΚΑ

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΑΙ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΙΔΗ

... πόνοντα τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης Χρισστούμου ὡς ἀντιπρόσωπον
... ὡς ἀντιπρόσωπον τῶν Ἑλλήνων ἀποστολικῶν ἀσκητῶν